

ISTORIE

***REPERE METODOLOGICE PENTRU
APLICAREA CURRICULUMULUI LA
CLASELE A IX-A ȘI A X-A ÎN ANUL
ȘCOLAR 2022-2023***

**[HTTPS://WWW.EDU.RO/SITES/DEFAULT/FILES/21_REPER
E_METODOLOGICE_ISTORIE_0.PDF](https://www.edu.ro/sites/default/files/21_reper_e_metodologice_istorie_0.pdf)**

re_istorie_0.pdf

1 / 66

90%

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

**REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA
CURRICULUMULUI**

LA CLASA a IX-a

ÎN ANUL ȘCOLAR 2021-2022

ISTORIE

ASPECTE GENERALE:

- Caracter orientativ pentru profesorii de istorie
- Analiza curriculumului din anul școlar anterior și din cel care începe
- Elaborarea planificării pentru anul școlar 2022-2023
- Proiectarea unității de învățare
- Evaluarea inițială – diagnoza pentru strategia didactică
- Evaluarea continuă
- Evaluarea sumativă
- Exemple de activități de învățare
- **ATENȚIE LA FORMAREA/DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE DIN CLASELE a IX-a – a XII-a CARE SE EVALUEAZĂ ÎN EXAMENUL DE BACALAUREAT**

CADRUL LEGAL DOCUMENTE

-
- **OMEC 5765/15.10.2020 „Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național”**
<https://www.educd.ro/eu-sunt-cred/activitatile-cred/>
 - **Programe școlare pentru disciplina istorie**
<http://programe.ise.ro/>
 - **Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022 - 2023**
https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2022_2023
 - **Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021 - 2022**
https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

SAU

- <https://rocnee.eu/>
- **Istorie- învățământ gimnazial Recomandări metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019- 2020**
<http://www.istoriedj.info/blog/2020/09/09/repere-metodologice-gimnaziu-istorie-2020/>

CUPRINS:

I. Introducere

II. Adaptarea planificării calendaristice realizate pentru disciplina istorie – clasa a IX-a la situația specifică anului școlar 2021-2022

III. Evaluarea gradului de achiziție a competențelor elevilor dobândite în anul școlar 2020-2021

IV. Recomandări pentru formarea/dezvoltarea competențelor specifice înscrise în *Programa școlară pentru istorie, clasa a IX-a*. Adaptarea la categoriile de elevi în risc

V. Bibliografie

VI. Autori

CUPRINS

1. SCRISOARE METODOLOGICĂ PRIVIND APLICAREA CURRICULUMULUI ȘCOLAR DE CLASA A X-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023 p.2
2. SECȚIUNEA I. PREMISE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA A X-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023. p.13
3. SECȚIUNEA A II-A. RECOMANDĂRI PRIVIND PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ PENTRU ANUL ȘCOLAR 2022-2023. p.23
4. SECȚIUNEA A III-A. RECOMANDĂRI PRIVIND FORMAREA/ DEZVOLTAREA ȘI EVALUAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE AFLATE ÎN PROGRAMĂ ȘCOLARĂ ÎN VIGOARE p.33
5. SECȚIUNEA A IV-A. RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE (RED) p.58
6. SECȚIUNEA A V-A. REFERINȚE WEB/BIBLIOGRAFIE P.65
7. SECȚIUNEA A VI-A. AUTORII p. 68

ELEMENTE DE NOUȚATE ÎN PROGRAMELE ȘCOLARE DE ISTORIE DIN CLASELE A IX-A ȘI A X-A

CLASA a IX-a (2004)

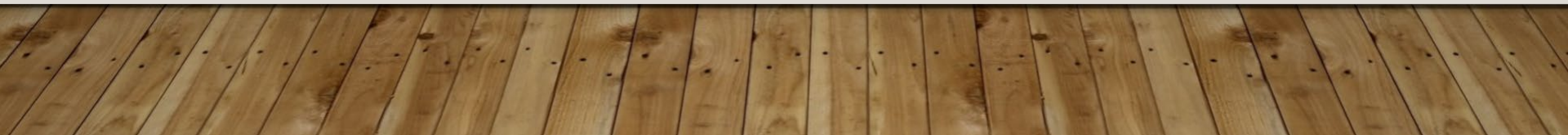
5 Competențe Generale

20 Competențe specifice

CLASA a X-a (2004)

5 Competențe Generale

21 Competențe specifice

CLASA A IX-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise</p> <p>3.1. Recunoașterea asemănărilor și diferențelor dintre sine și celălalt, dintre persoane, dintre grupuri</p> <p>5.3 Utilizarea adecvată a coordonatelor temporale și spațiale relative la un subiect istoric</p>	<p>POPOARE ȘI SPATII ISTORICE</p> <p><u>Popoare și spații în antichitate</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Probleme de atins: sumerienii, evrei, egiptenii, tracii, grecii, romanii <p><u>Formarea popoarelor medievale</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Probleme de atins: popoarele germanice, romanice, slave, arabii, fino-ugrice, turcice, <p><u>Etnogeneza românească</u></p>
<p>5.2. Construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii relative la sursele istorice</p> <p>5.4. Realizarea de analize comparative referitoare la spații și perioade istorice</p> <p>5.6. Investigarea unui fapt istoric</p>	
<p>1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise</p> <p>2.1. Recunoașterea unui context economic, social, politic, cultural, istoric</p>	<p>OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR</p> <p><u>Moștenirea culturală a antichității</u></p>

CLASA a X -a

COMPETENȚE SPECIFICE¹ ȘI CONȚINUTURI

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1.1 Exprimarea unei opinii în limbajul adecvat istoriei</p> <p>2.4 Recunoașterea continuității, schimbării și a cauzalității în evoluția socială</p> <p>3.1 Recunoașterea și acceptarea interculturalității</p> <p>4.1 Exprimarea unei opinii față de o operă culturală în cadrul unei dezbateri</p> <p>4.2 Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate</p>	<p>POPOARE ȘI SPATII ISTORICE</p> <ul style="list-style-type: none"> Lumea la cumpăna secolelor XIX-XX <p>Probleme de atins: diversitatea europeană, civilizațiile asiatice și africane și modernitatea, SUA</p>
<p>1.3 Exprimarea de judecăți de valoare utilizând limbajul specific istoriei</p> <p>2.6 Identificarea unor posibile teme de cercetare a unui context istoric</p> <p>5.5 Realizarea unei investigații asupra unui subiect de istorie locală</p>	

Tabel comparativ între Programele școlare de istorie pentru clasele a VIII-a și a IX-a

a) din perspectiva competențelor generale

Programa școlară de istorie pentru clasele a V-a - a VIII-a	Programa școlară de istorie pentru clasa a IX-a	Elemente de continuitate	Elemente de noutate
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu; 2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice; 3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale; 4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente.	1. Utilizarea vocabularului și a informației în comunicarea orală sau scrisă; 2. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale; 3. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți; 4. Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii; 5. Utilizarea surselor istorice a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.	1. Utilizarea limbajului de specialitate; 2. Utilizarea surselor istorice; 3. Dezvoltarea comportamentului civic.	1. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți 2. Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii.

b) din perspectiva competențelor specifice

Programa școlară de istorie pentru clasa a VIII-a	Programa școlară de istorie pentru clasa a IX-a	Elemente de continuitate	Elemente de noutate
1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în rezolvarea unor situații-problemă 1.2. Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spațio-temporale în contexte diferite 2.1. Prezentarea unei teme	1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 1.2. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 1.3. Formularea de opinii și	1. Formularea de opinii argumentate (2.2. de la clasa a VIII-a cu 1.3 de la clasa a IX-a) 2. Utilizarea informațiilor din surse istorice diferite (2.1. de	1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 1.2. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice

- În același timp, există elemente de continuitate între formarea anterioară de competențe specifice (în gimnaziu, în clasa a IX- a) și **competențele specifice** prevăzute în programa de clasa a X- a:

Competențe specifice Clasa a X- a	Competențe specifice Clasa a IX -a	Competențe specifice Clasa a VIII -a	Exemple elemente de continuitate
1.1 Exprimarea unei opinii în limbajul adecvat istoriei 1.2 Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric 1.3 Exprimarea de judecăți de valoare utilizând limbajul specific istoriei 2.1 Recunoașterea	1.1 Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 1.1. Evidențierea relației cauză-efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 1.3. Formularea de opinii și argumente referitoare la un subiect istoric 2.1. Recunoașterea unui	1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în rezolvarea unor situații-problemă 1.2. Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spațio-temporale în contexte diferite 2.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informațiilor oferite de diverse surse 2.2. Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric 2.1. Recunoașterea unui	1.Utilizarea coordonatelor de timp si spațiu (5.2., 5.3. de la clasa a X a –5.3. de la clasa a IX a - 1.1, 1.2. de la clasa a VIII-a) 2.Formularea de opinii și argumente referitoare la subiecte istorice (1.1., 1.2. de la clasa a X a – 1.3. de la clasa a IX a - 2.2. de la clasa a VIII-a) 3. Utilizarea surselor istorice în construirea de

REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA A X-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2022 - 2023

- **Planificarea calendaristică ISTORIE, clasa a X-a**

VARIANTA 1 (pentru săptămâna de vacanță 06 – 10.02.2022)

- **Planificarea calendaristică ISTORIE, clasa a IX-a**

VARIANTA 1 (pentru săptămâna de vacanță 06 – 10.02.2022)

- **Planificarea calendaristică ISTORIE, clasa a XI-a VARIANTA 1 (pentru săptămâna de vacanță 06 – 10.02.2022)**

- **Planificarea calendaristică ISTORIE, clasa a XII-a VARIANTA 1 (pentru săptămâna de vacanță 06 – 10.02.2022)**

- **Proiectul unei unități de învățare - REGIMURI POLITICE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ**

Analizați comparativ următoarele două hărți istorice și formulați răspunsuri la cerințele de mai jos:

Harta 1: Revoluția lui Tudor Vladimirescu – 1821

Harta 2: Revoluția română de la 1848 - 1849

1. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele istorice la care se referă Harta 1.
2. Menționați trei asemănări și o deosebire dintre informațiile oferite de cele două hărți.

2 puncte

16 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(20 puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

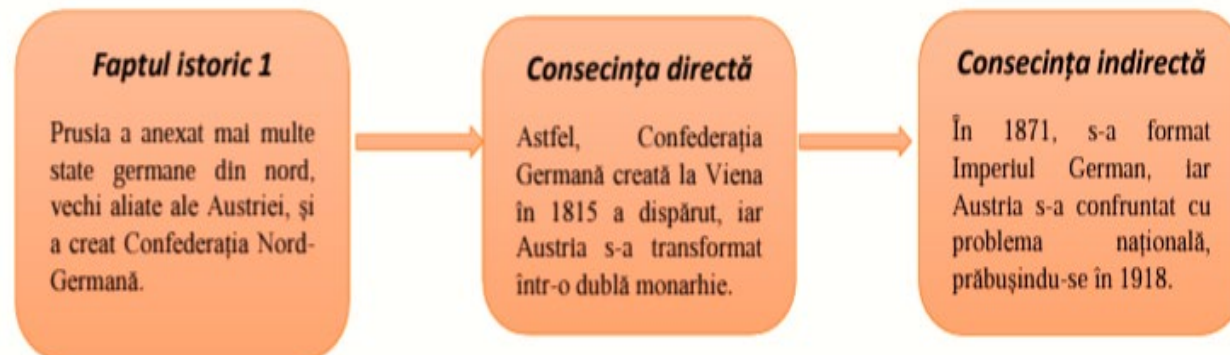
„În România, Partidul Comunist a luat inițiativele menite să readucă țara la starea de obediență față de Uniunea Sovietică. (...) Pe plan intern, scopul urmărit a fost acela de a distruge structurile sociale existente și a fost încununat de succes. Actul final a fost abdicarea silită a Regelui Mihai, la 30 decembrie 1947, sub amenințarea unui război civil. În aceeași zi a fost proclamată Republica Populară Română. Aceasta nu era expresia unei voințe populare, liber exprimate, ci rezultatul unui dictat al unui grup politic care se manifesta

menționarea consecințelor directe și indirecte ale acestuia. Faptele istorice și consecințele directe vor fi selectate preponderent din surse, pentru a ilustra relația cauză-efect între două informații cu caracter istoric, iar consecințele indirecte vor fi precizate pe baza bibliografiei suplimentare parcurse și a cunoștințelor dobândite anterior. Ulterior, rolurile grupelor se vor schimba, astfel încât fiecare dintre acestea să joace rolul profesorului de istorie.

Impunerea sistemului dualist și evoluția Imperiului Austro-Ungar până la Primul Război Mondial

Unificarea și evoluția Germaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea

Competența specifică: 1.2. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice

Exemple de activități de învățare:

- completarea unor organizatori grafici în care să evidențieze cauzele și consecințele acțiunilor umane din spații și perioade istorice, analizând surse variate;
- explicarea succesiunii faptelor/evenimentelor/proceselor istorice folosind relația de cauzalitate, prin valorificarea informațiilor din diverse tipuri de surse;
- alcătuirea unui portofoliu în care să prezinte urmările unor evenimente/procese istorice în evoluția culturală, politică, economică a comunităților umane, pornind de la diverse tipuri de surse, inclusiv multimedia

Competența specifică: 1.3. Formularea de opinii și argumente referitoare la un subiect istoric

Exemple de activități de învățare:

- exprimarea unei opinii referitoare la un fapt/proces/personaj istoric pornind de la diverse tipuri de surse istorice;
- alcătuirea unei liste de argumente care susțin o anumită opinie referitoare la un fapt/proces/personaj istoric, prin folosirea informațiilor din diverse surse istorice;
- exprimarea argumentată a unor opinii referitoare la un fapt/proces/personaj istoric în cadrul unei dezbateri sau în elaborarea unor eseuri tematice argumentative

Activitate de învățare

Competența generală:

1. Utilizarea vocabularului și a informației în comunicarea orală sau scrisă

Competențe specifice:

1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise

1.2. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice

competență specifică derivată din fiecare CG.

Competența generală 3: Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți

Competența specifică 3.2.: *Utilizarea dialogului intercultural*

Exemple de activități:

- alcătuirea planului unei dezbateri pe baza unor termeni, concepte sau opinii din domeniul interculturalității;
- realizarea unei prezentări din perspective multiple a unui fapt/proces/personaj istoric pe baza unor surse;
- realizarea unei pagini de jurnal scrise/virtuale a „călătorului în timp” utilizând relatări contemporane ale unor evenimente/procese/personaje istorice.

Competența generală 4: Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii

Competența specifică 4.2.: *Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate*

Exemple de activități de învățare:

- Realizarea unor organizatoare grafice cu elemente specifice operelor artistice prin utilizarea resurselor accesibile online;
- Organizarea unor prezentări comparative referitoare la continuitatea valori ale trecutului-valori actuale;
- Organizarea unor dezbateri centrate pe tematica valorilor.

Competența generală 5: Utilizarea surselor istorice a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.

EXEMPLIFICAREA UTILIZĂRII METODEI JOCUL DE ROL

1. Organizarea activității:

În vederea dezvoltării competenței vizate, elevii sunt împărțiți în patru grupe, cu două săptămâni înainte de desfășurarea activității de învățare propuse prin metoda jocului de rol. În prima săptămână, fiecare grupă realizează un portofoliu, pe baza bibliografiei suplimentare indicate și a surselor electronice, pe o temă repartizată de profesor, respectiv:

- grupa nr. 1 – *Demografie și economie* (portofoliu cuprinde informații despre evoluție demografică, ocupații, unelte, locuințe, vestimentație, alimentație);
- grupa nr. 2 – *Ierarhia feudală* (portofoliu cuprinde informații despre omagiu de vasalitate, categorii sociale, ierarhie feudală, investirea cavalerilor);
- grupa nr. 3 – *Europa romanică și gotică* (portofoliu cuprinde informații despre caracteristicile stilului romanic și gotic, monumente reprezentative, arhitectura romanică și gotică din spațiul românesc);
- grupa nr. 4 – *Franța în secolele V-XII* (portofoliu cuprinde informații despre politica internă, politica externă și viața de curte în timpul lui Carol cel Mare).

Sursa: <https://www.hist>

Sursa: <https://ro.wikip>

Sursa: <https://www.cre>

Sursa: <https://www>

	- Cantitatea prezentării	10		
	- Diversitatea surselor	10		
3.	Implicare și participare	30		
	- Repartizarea și asumarea rolurilor	10		
	- Îndeplinirea sarcinilor	10		
	- Spiritul de echipă	10		
4.	Originalitate	20		
	TOTAL	100 puncte		

Descriptori de performanță

Criteriul	Nivel maxim	Nivel mediu	Nivel minim
1	Identifică mai mult de două surse de informare necesare	Identifică două surse de informare necesare	Identifică o sursă de informare necesară
2	Utilizează sursele selectate Sarcina de lucru este rezolvată integral Prezentarea este realizată (încărcată pe Padlett/expusă)	Utilizează sursele selectate Sarcina de lucru este rezolvată parțial Prezentarea este realizată.	Utilizează sursa selectată Sarcina de lucru este rezolvată parțial Prezentare parțială
3	Toți membrii echipei se implică și își asumă roluri.	Toți membrii echipei se implică, dar nu au roluri bine definite.	Membrii echipei se implică parțial.
4	Echipa dă dovadă de creativitate, produsul final este original.	Echipa dă dovadă de creativitate. Produsul final este clasic, predictibil	Echipa nu este creativă, produsul final este incomplet

Competența generală 5: Utilizarea surselor istorice a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de problem

Competența specifică 5.4.: Realizarea de analize comparative referitoare la spații și perioade istorice

Conținut asociat:

Popoare și spații în antichitate, Moștenirea culturală a antichității, Forme de organizare politică în antichitate

Platforma/Aplicația utilizată:

platforma educațională Google Classroom, Google Meet, aplicația <https://www.thinglink.com/>

Resurse: laptop, tabletă, telefon, conectare la internet, platforma educațională Google Classroom, Google Meet, 50 min.

Exemplificarea utilizării platformei/aplicației:

Activitatea online este programată pe platforma Google Classroom, Google Meet permițând desfășurarea videoconferinței. Elevii primesc linkul întâlnirii (sau se conectează pe linkul clasei) și participă la videoconferință.

- Profesorul proiectează elevilor, de pe propriul ecran al laptopului sau telefonului, imagini cu harta interactivă creată în aplicația [https://www.thinglink.com/](https://www.thinglink.com/link-https://www.thinglink.com/scene/1474494428478439427)
link- <https://www.thinglink.com/scene/1474494428478439427>
- Profesorul prezintă succint materialele scrise sau video care vor fi analizate, cu privire la popoarele Orientului Antic: sumerienii, egiptenii și evreii.
- Având la bază informațiile scrise, imaginile sau materialele video profesorul prezintă sarcinile de lucru de analiză comparativă referitoare la:
 - Organizarea politică a sumerienilor, egiptenilor, evreilor (notificate pe hartă cu A)
 - Civilizația sumerienilor și a egiptenilor (notificate pe hartă cu B)
 - Tipurile de scriere (notificate pe hartă cu C)
 - Construcția templelor (notificate pe hartă cu D)
- Elevii vizionează mai întâi materialele notificate cu A, apoi cele cu B, C, D.
- Elevii răspund la întrebări și identifică asemănări sau deosebiri între aspectele solicitate, aducând argumente din materialele vizionate

La finalul videoconferinței elevilor li s-a explicat sarcina de lucru (exercițiul realizat pe <https://www.wall-map.com>)

Formarea competenței de evidențiere a relației cauză efect, prin folosirea *Diagramei Fishbone*, poate fi aplicată în cazul unor situații concrete de viață, prin identificarea problemei și a cauzelor care au dus la acestea, fapt care poate duce la găsirea unor soluții.

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE REMEDIALĂ

Nivel: minim și mediu

Metoda: "Alege cauza, alege efectul"

Prin aplicarea acestei metode, elevii au posibilitatea de a stabili relația de cauzalitate în desfășurarea evenimentelor și a proceselor istorice pe baza analizei informațiilor oferite de diverse tipuri de surse. Examinarea relațiilor cauză-efect ajută la recunoașterea conexiunilor dintre evenimente sau acțiuni și la înțelegerea implicațiilor pe care le-au avut anumite decizii sau acțiuni asupra evoluției comunităților din spații și perioade istorice diferite.

Avantajele acestei metode:

- identificarea relației de cauzalitate într-o sursă istorică;
- recunoașterea cuvintelor/expresiilor care introduc o relație de cauzalitate;
- asocierea efectelor/consecințelor corespunzătoare cauzelor identificate:

Resurse necesare:

- Fișa de lucru cu surse istorice și tabelul "Alege cauza, alege efectul"

Activitatea profesorului

Profesorul pregătește fișa de lucru cu surse care se referă la acțiuni ale conducătorilor politici menționați în problemele de atins: Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul. Sursele sunt alese astfel încât să conțină relații de cauzalitate, precum și cuvinte/expresii care introduc acest tip de relație. Fișa de lucru conține un tabel completat parțial de către profesor, fie cu cauze, fie cu consecințe, fie cu cuvinte/expresii care introduc anumite relații de cauzalitate. În același timp, profesorul va veni cu explicații suplimentare, cu elemente suport și exemple care să faciliteze remedierea lacunelor acumulate de elevi în dezvoltarea acestei competențe.

Etape în realizarea activității:

1. Reactualizarea și clarificarea aspectelor legate de relația de cauzalitate în desfășurarea